

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica xii. post Trinitatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dñica. XII. post Trinitatis

Propter tertiū. s. ppter ppetuitatē manu tenēte sincerit diligēdo. j. Jo. iij. Diligamus deū qm̄ ipse por. dilexit nos. **Prē-**pliū autē de amore dī vide sup in pmo ad uētuali sabbato ante. ij. dñicam.

Tertii arti. Audistis rē. Cauete itaqz ne pueniā esse diuine grē z esse glie qz sine illis modicū qd ē esse nature. For te dicatis Pater n̄r de? est q nos posuit in esse nature: nō ḡ puabit nos esse glie. Au dire qd lex dicat: Fili? serēs auxiliū p̄ris aduersario: iurē meret exheredari. l. liberi l. de inoffi. test. Sillis snia h̄z extra de iur. returā. c. Quira vallis. in glos. vbi ponūt casus ppter q̄s q̄s meret exheredari. Po ne casuz ad longū z applica notādo illud. Eph. v. Hoc autē facite intelligētes qm̄ ois fornicator: aut imund?: aut auar?: qd est idolorū seruit? nō h̄z hereditatē in regno ch̄i z dei. qd etiā est gnāl̄ intelligē dū de q̄libet pctōre.

Dñica. xij. post Trinitatē Ser. p̄mus

Alpheta qd ē ad apire Bar. vij. Fiduciā habem? p ch̄m ad deū. ij. Cor. iij. Si volum? apire corda deo: tūc in eo fiduciā h̄re possum?: de qua fiducia iuxta verba apli tria sunt notāda.

Prīmū n̄re spei securitas: Fiduciā ha.

Secōm securitatē firmitas: Per ch̄m.

Tertiū firmitatē sublimitas: Ad deū.

De his tribz Heb. x. Fiduciā habem? in introitū sc̄tōz i sanguie ch̄i. Et. ij. Cor. iij.

H̄ntes talē spem mltā fiducia v̄rimur

Epheta rē.

Prim? arti. Qm̄ aia apiri deo d̄z p bonū desiderū seu p bonā volūtatez

Jo q̄rif de bōitate volūtatez An sit ex fine:

Qd nō. qz q̄ntūcūqz finis sit bon? nisi ch̄a ritas eliciat: op? nō est meritorū. Itē fm̄ Dio. iij. c. d. di. no. Dia agūt ppter bonū.

ḡ si bonitas volūtatez sit ex fine: ois volū ras erit bōa. Cōtra. Boc. iij. Top. l.

finis bon? est: ipm̄ qz bonū ē. Rūdet Fal

co in. iij. di. xxx. vij. di. q bonū d̄t rōez pple

mentī. Et malum dicit defectum comple

mentī. Cōplementū p̄o rei est ex fine. bonū

igif in rebo est ex ordine in finē: z malū ex

defectu hui? ordinis: bonitas igif act? in terior? est ex ordine ad debitū finē. Ad p̄ s̄ctionē aut hui? ordinis duo req̄runt ex pre act?: vīcz qd d̄ se sit ordinabil. i. de gnē bonoz: z q̄ sit actualit? ordinat? p̄ intētoz op̄atis. Duo etiā req̄runt ex pre finis: vīcz qz sit finis s̄z veritatē bon?: z qz sit debit? in rōe finitēdi: in q̄ntū. s. finis melior est h̄is q̄ s̄iūt ppter illū finē. Un̄ māducatio lz sit a. i. qd bonū: nō tñ p̄t esse finis p̄dicatōis His q̄rtuoz p̄currētibz actio bona est. alitero deficiēte mala est: qz fm̄ Dio. bo/ nū est ex tota sua cā z integra: malū p̄o ex singlis defectibz. Ad p̄mū at argumētū dicendū qz sufficiēs ordo act? volūtatez in finē. includit in actu bonitatē q̄ est ex for/ ma debita q̄ est charitas/ sine q̄ a? n̄ debite ordinat? in finē. Ad aliō vōm: qz oia agūt ppter bonū vel simplr et vey: v̄l fm̄ qd z apparens: v̄tile vel delectabile. Hec Falco. **P**ro fund. Utinā in oibz op̄ibz ip̄ haberem? finē p̄ oclis. Balt. in alex. **F**elix mortale gen? si ip̄ h̄iet Eternū p̄ mē te bonū finēqz timeret. Qui tā nobilibus media q̄ plebe creatis Improū? adest aie discriminē magno. Un̄ etiā d̄t Aristo. **E**thi. Una p̄ncipalissimaz circūstāti/ arū est circūstātia finis ad quā vīcz ordi/ nat opatio. Cū ḡ q̄rif An bonitas volū tatis sit ex fine. Dic r̄n. vt s̄. Ex q̄ clude qz in hūanis mltū est ponderāda circūstā cia finis que maxime dat actui bonitatē: p̄supposita tñ bonitate ex genere actus. Actus cū pcti nō est ordinabil? in bonū si ne. iō oia fugēda s̄ pctā. Eccl. xij. Quasi a facie colubri fuge pctā: si accesseris ad illa suscipiet te. Sed heu mlti sunt de nūero stultoz De q̄bus Prouer. j. Stulti ea q̄ sibi s̄t p̄xia cupiūt. Audite luxuriosū: aua ri rē. Elidete qd cupit? z qd facit?. Psal. Filij hoim vsqz graui corde vt qd dilig. vanitate z q̄ri mendaciū. Quid ḡ? Aita/ mur ad resistēdū ne succūbēdo efficiamur serui diaboli z dānatōis filij. Horate. Luz hō pactū cū hoste inuenire non valet nisi totaliter se serui tradat: poti? se defendē do v̄z se mortī exponere q̄ se hostis crude litati tradere. Tulli?. **M**eli? est occidi q̄ ignominiose fūire. Un̄ z Aug?. sup ps. Iniquū est fūire diabolo q̄ nullo placat obseq̄o. Nullaten? ḡ ns oei? fuituti dare

debem? sed armis munire virtutū vt pos
suaus nedū resistere s; supare. **Figura**
Num. xxj. Lū Seon rex amorreoꝝ nol
let pmittre filios isrl' trāsire p fines vrbū
um suaz: filij isrl' irati dato p̄s 2 regē ob
tinuerūt zc. **Vide Spūaliter** Seon int'
p̄at elatus z signat diabolu. Filij isrl' sūt
fideles volētes ire ad vitā eternā repro
missam q̄ etiā pmittūt nihil velle de rebz
diaboli tāgere. Nā in baptismo renūciant
opibz sathane q̄ nō obstāte diabolo cū ex
eratu tērationū conat eos impedire z de
tinere captiuos: sed tunc debet ascēdere:
iassa: qd̄ interpretat mādati adpletō p̄ quā
notat charitas. j. Tim. j. Finis p̄cepti est
charitas. **Ibi em̄ p̄sternit diabolo z eius**
exercit. **Cassiod.** sup̄ Ps. Charitas est
mors criminū: virt' pugnantiū.

Secund' art. **Vnicuiqz nostr' dē do**
min' p̄tinue **Epheta. i.** ad apire: siue
sis apus. Si em̄ apiam' cor p̄ sc̄m desu
deriū: ipse statim in nos introibit. **Apoc.**
ij. Ecce ego sto ad ostiū z pulso: si q̄s mi
apuerit intr. ad illū. **In hoc aut̄ euāgelio**
instruimur q̄liter a dño curari debem' a
surditate z corda n̄ra ad dñm apire **Ubi**
sunt tria p̄sideranda

Primū est pctōris p̄paratiua dispositio
Secdū ē dispositi repatiua curatio.
Tertiū est curatiōis glificatiua magni
Primo itaqz in p̄ma p̄te euāge sicatio.
lij notat p̄paratiua dispositio pctōris vt
cureta a dño. **Notat inqz** in modo q̄ surd'
et mut' appropinquit ad dñm. **Refuādo**
igit p̄paratiua illā dispositiōne p̄ f̄mone
sequit. **In isto dicam' q̄lit p̄ surdū z mu**
tū signat pctō: q̄ salutis monita audire n̄
vult: z laudes dei nō loq̄t. **Notandū itaqz**
q̄ hō fit mutus multipliciter.

Primo ex lingue indispositione.
Secdo ex adit' vocis inderclusionē.
Tertio ex calidi hūoris collectiōe.
Primo zc. qñ. s. lingua palato adheret: vt
immobil' est p̄pter paralytū. **Sic sūt mu**
ti q̄ loq̄ in p̄fessione nesciūt: vt q̄ sunt frigi
di in amore dei ab instructiōe alioꝝ cessā
tes. **Ezech. iij.** Fili hois linguā tuā adhe
rere faciā palato tuo: z eris mut'. z **Esai.**
lvj. Canes muti nō valētes latrare. **Se**
cūdo ex adit' vocis inderclusionē: sic q̄ trās

itus vocis ad os nō est patē. **Sic muti**
sunt q̄ a laude dei cessant p̄pter pctā sua.
Eccl. xv. Nō est speciosa laus i ore pctōꝝ
Tertio ex hūoris calidi collectiōe. **Uñ**
vies apostema nascit sub lingua. **Hoc mō**
muti sunt ardētes ex auaricia p̄pter mune
ra/hōtes apostema sub lingua: sicut cum
p̄icit os cani latrātū vt obmutescat. **Eccl.**
xx. Exenia z dona excecāt oculos iudiciū: z
qñ mutus in ore aue ritē correctiōes eoz
Surd' etiā efficit homo multipliciter

Primo p̄ obturatiōez.
Secdo p̄ f̄mis inclusionē
Tertio p̄ inflationē.

Quarto p̄ putrefactionē.
Quinto p̄ alieni soni receptionē.

Sexto p̄ longā egritudinis p̄tinuatōz.
Primo zc. q̄ fit ex humoribz supfluis. **Sic**
Spūaliter sūdēscit hō ex amore terreno
vel carnali. j. **Coz. ij.** Aialis hō non p̄ci
pit ea q̄ sunt spūs dei. **Accipit saturat' nō**
multū audit se vocantē: nec gallinā rēpo
z mēssis dñam suā. **Sic nec auari.** **Heb.**
re. xxj. Terra: terra: terra: audi sermonez
dñi. **Secdo p̄ vermīs inclusionē.** **Sic fit**
aliqui q̄ p̄pter p̄ciam nō h̄t audire ne gra
uentur in p̄scitā. **Proverb. xv.** Sicut ri
nea vestimēto z vermīs ligno: ita tristitia

viri nocet cordi. **Et Esa. xxx.** Popul' ad
iracundiā puocans est: z filij mēdaces: filij
lij nolētes audire legē dei: q̄ dicūt vidētū
bus: nolite videre: z aspiciētū: nolite aspi
cere nobis ea q̄ recta sunt: loq̄mini nobis
placētia zc. **Hi sunt** de q̄bus. ij. **Tim. iij.**
Erit tēpus cum sanā doctrinā nō sustine
bunt. **Tertio p̄pter tumorē** vel inflatiō
nem. s. supbie. **Aug.** Tumor mentis est
obstaculuz veritatis. quia supbus nō vult
rephēdi. **Quarto p̄ putrefactionē:** et
sic luxuria facit surdum: **Sic Herodes et**
Herodias surdi erant: vt habet **Marci**
vj. **Unde Eccl. xij.** Audiet verbū luxuri
osus et displicebit illi: z p̄q̄iet illud post
tergū suum. **Quinto p̄pter alieni soni** re
ceptionem: sicut cum quis attente audit
ex vna parte tūc non audit loquētes ex a
lia. **Sic cum quis attendit** diabolice sug
gestionem: non audit inspirationes z verba
dei. **Unde dicit domin' Hiere. vij.** Au
dite legem meaz z ego ero vobis deus: et

Dñica. XII. post Trinitatis

vos erit; mōi ppl's rē. Et nō audierit ne
q̄ inclinauerit aurē suā: s; abierūt in volu-
ptatib; suis r; prauitate cordis sui mali.

Sexto pp̄ logā egritudinis p̄tinuatio
nē. Loga egritudo ē mala p̄suetudo pp̄
quā indurat cor. Hierē. xvij. Indurauerit
ceruicē suā ne audirēt me. Exēplū de iu-
deis induratis q̄ nolebāt audire p̄bū dñi.
Et d̄ sodomitis q̄ videbāt loth: q̄si ludēs
loq̄ Hierē. xvij. Indurauerūt ceruicē suā
ne audirēt me: r; ne acciperēt disciplinā.

Tertio ar. Aud. rē. Lauete ne sit; de
nūero surdoꝝ r; mutoꝝ. Multa time-
tis morbos r; incōueniētia corporis. S;
notate qm̄ vt iura dicit. Aia ē p̄ferēda q̄
buscūq; reb;. L. d̄ sacrosā. ecc. l. Sacim̄
Et. xij. q. j. Precipim̄. Fugeret; credo di-
ligēter ea q̄b; corp̄aliter efficeremini sur-
di r; muti corpe rē. puta si vol; diceret; ab
expro si de hoc comedetis surditatē incur-
res: r; loq̄ndi vsūm pdes rē. Multo ma-
gis fugenda sūt ea q̄b; aia fit surdar mu-
ta. Deut. iij. Anima tuā sollicitē tua.

Dñica. xij. post trinitatē. Ser. ij.

Propheta quod

Erc. Nō sum; sufficiētes cogita-
re aliqd̄ a nob; q̄si ex nob; s; suf-
ficiētia nra ex dō ē. ij. Coꝝ. iij. Tria sūt cō-
siderāda q̄z p̄sideratio nos inducere dz
ad corda nra ch̄io aperienda.

Primū ē nre p̄ditōis imbecillitas. Nō
sumus sufficiētes.

Scōm imbecillitat; generalitas. ali-
quid cogitare rē.

Tertū ē nre p̄solatōis securitas: s; suf-
ficiētia nra. rē. De p̄mo r; scō. Esa. xl.
Dēs gētes q̄li nō sūt sic sūt corā dō r; q̄si
nihilū r; inane reputate sūt ei. De tertio.
Ph. l. ij. De; opaf in nob; r; velle p̄ficere
Et j. Coꝝ. xij. De; opaf oia in oib;. Et
Esa. xx. Oia opa nra opaf; es in nob; dñe
Epheta. rē.

Primo ar. An bone volūtāt; sit vn-
sol; finis: d̄ n; q; p̄ vn; finis bon-
ordinari ad aliū: q̄ bonavolūtās ordinata
ad p̄orē finē: habebit p̄les fines. Cōtra.
Alia ē bonavolūtās nisi q̄ ordinat; ad glo-
riā dī. Rūdet Bon. i. ij. dis. xxxvij. q.

bone volūtāt; vn; sol; ē finis p̄ncipal; pp̄
qd̄ notādūq; p̄les fines statuere p̄t eē t̄pli-
ater. Vno mō q; sit finis sub fine r; pp̄t si-
nē. Alio mō q; vn; sit finis p̄ncipal; alter

nō p̄ncipal;: nec tñ relat; actualit; ad p̄n-
cipalē. Tertio mō sic q; v̄t; sit finis p̄ncipa-
lis. Exm̄ d̄ p̄mo mō. P̄or; q; ire ad ecclāz
ad p̄cipiēdas distributōes: itēdēs tñ p̄nci-
palit; laudes dō decātare s; sil; cū h; obtine-
re pecuniā vt det paupib;: v̄t; ad alios vs;
ad dei honorē p̄uertat. De scō mō. P̄or;
ire intendēs deo placere simul cū h; pecu-
niā adq̄rere quā tñ adq̄stionē ad deū nō
refert;: nec tñ pecuniā statuit finē p̄ncipalē
q; v̄t; nō diligit eā pp̄t se. De tertio mō
q; q; ire ad eccliam duplici intētiōe. Ita
q; vult dō placere r; pecuniā obtinere quā
sic auar; appetit adq̄rere: vt possit thesau-
rū ampliāre r; in ea delectari pp̄t se. P̄io
mō statuere diuersos fines: bonū ē meri-
torū. Scō mō: nō ē bonū neq; bone vo-
lūtātis: formalit; loq̄ndo. Attū nō sic re-
pugnat qn̄ possit cū ea stare: eē tñ ibi pecc-
catū veniale nō mortale. Et h; vult dice-
re Aug. in lib. p̄f. cū ait. Vn; te amat
q̄ recū aliquid amat: q̄ d̄ nō pp̄t te amat.

Tertio mō statuere diuersos fines est
bonā volūtātē. Talis ei vult duob; dñis
fuiŕe qd̄ ē impossibile. sic Barth. vj. d̄.
Talibus cōminat; scriptura ve dānariōis
Eccl. ij. Ve p̄ctōi terrā ingrediētī duab;
vijs. Cū q̄t; vnū sit sūmū r; v̄t; bonū qd̄
quietat hūanū desiderū necesse ē q; volū-
tas ad hoc q; recta sit: sibi statuāt vnūq;
finē p̄ncipalē. Vñ in p̄sona dī d̄ Apo. vl.
Ego sum alpha r; o p̄mus r; nouissimus
p̄ncipiū r; finis. Hec Bon. Pro sūb.
Cū fm̄ p̄m scō p̄physi. Finis sit cā cau-
sarū mōltū ad hoc conari debem; vt scia-
mus ad quē finē nra sūt opa dirigēda. Jō
Perk;. Discit; dō miseri cās cognoscere
reꝝ. Quid sum;: aut qd̄nā victuri gignit;
mur. Querit; q;. An bone voluntatis rē.
Dic rñ. v̄t;. Et quā p̄clude q; miseri sūt
q; ea q; sūt ex genere bona faciunt mala;
aut p̄pter pecuniā: aut p̄pter vanā gloriā:
q; videlz pro re tam caduca amittunt in;
corruptibilia bona. Vñ de vanigloriosis
d̄ Barth. v. Amen dico vobis receperunt
mercedē suā. Diserrimi etiā gene-
raliter omnes peccatores sūt qui finem

suū statuit in amore suū p̄p̄os r̄ in p̄p̄is voluptatib. Ber. Ge. ve. ve. vapor ē ad modicū parē q̄ eſne felicitatē aditū infēctū dir. Audite auarū: excōdicatū: p̄iurū. r̄c. Nō potest certe ad finē p̄tingerē bonorū: qm̄ finē p̄tariū in: edicū. **Figura.** Num. x. Filij isrl̄ nolētes seq̄ Moysen perierūt in deserto: nec ad terrā p̄missiōis p̄uenerūt. **Spūaliter:** Nolētes seq̄ ch̄m in deserto p̄itis vite nō intrabūt in terrā p̄missiōis. **Reg.** Qui ch̄m vestigia seq̄ dedignant: q̄ temeritate sperāt ad eius claritatē conse/ quēda gaudia puenire posse

Secūdus articū: In p̄ced. r̄c. In h̄ dicendū de p̄mo sup̄ius p̄posito. s. d̄ p̄tōris p̄paratiua dispōne ad hoc q̄ curet. Ad q̄d p̄paratiōe tria sunt necessaria q̄ nobis ex euāgelio insinuant:

Primū p̄tōris a p̄tō reuersio.

Scōm regrediētis ad dñm accessio

Tertū accedētis humil̄ deprecatio

Primū igit r̄c. iij. Re. xvij. Reuertimī a vj̄s v̄is pessimis: docē signat p̄ h̄ q̄ v̄e/ nit iesus de sinib. tyri r̄ venit p̄ sidonē ad mare galilee inter medios fines decapoleos. i. regiōis decē vrbes p̄tinētis. **Dis** ei ch̄m actio: nostra ē instructio. Si ergo vis curari: seq̄ris exēplarē curatiōz medi/ ci: exas de tyro. i. de p̄tō cessando de ce/ t̄ro ab ope p̄ti. **T**yr̄ em̄ angustia inter/ p̄raf. In p̄tō aut̄ mlt̄a est angustia. Si/ don ar̄ interpretat̄ venatio. **E**ries q̄ d̄ p̄tō trāsire habes p̄ sidonē. i. diaboli venatiōz siue impugnatōz sibi resistēdo r̄ venire i mare galilee. i. in amaritudinē cordis: de/ testādo p̄tā tua: vt sic trāsigrare vale/ as ad obtinēda; remissionē inter medios fines decapoleos. i. inter affectōes obser uādī: decē p̄cepta leg. diuie. **P̄s.** Declina a malo r̄ fac bonū. **S**cōm ē regrediētis ad dñm accessio. **P̄s.** Accedite ad eū. Et hoc signat p̄ hoc q̄ adducit̄ ei surdū r̄ mu tū. i. p̄tōrē q̄ surdus est r̄ mut̄ spūalr̄: vt p̄t̄ ex p̄cedētī f̄mōe. Adducit̄ aut̄ ad dñm p̄tōrez vera fides. **Ro. v.** Accessus hēm̄ p̄ fidē. **T**ertū est accedētis hūilis de/ precatio q̄ notat̄ in hoc q̄ deprecabant̄ eū vt i/ ponat illi manū. s. mie. **P̄s.** Respexit dñs in orōz hūilium r̄c. **I**de. **Coz.** p̄tū r̄ hu mil. de? nō despi. **E**xem̄ habem̄ in cha nanea **S**arr. xv. In publicano **Lu. xvij**

In magdalena **Lu. vij.** In **Patrone** luxta dñm pendente **Lu. xxij.** **Chryf.** Talis ē talis mihi crede er ga hoies dei pietas: q̄ nūq̄ spernit p̄niaz si ei pure r̄ simplr̄ offe

Tertū art. Aud. r̄c. Lauete (ratur. ne negligētes sit̄ accedere ad dñm q̄ ve re medic̄ est aiaz. **Lex** dr̄: Quilibet debz p̄ suis negocijs vigilare. ff. d̄ pacz. l. **Sū/ ma.** Et cuilibz iputat̄ nō solū dol̄: s̄ zetiā sua negligētia. **De p̄stitutiōib.** Si autēz. **D**icite. Si q̄s v̄im esset h̄rd̄ aut̄ alio q̄ i morbo vexat̄: r̄ sciret alicūbi esse me/ dicū expertū: veniōlū: r̄ liberalē q̄ vellet et posset statim curare nihil ab eo exigēs. **C**redo diligent̄ ad eū curreret. **E**xpone et applica notādo: q̄ mlt̄o magis p̄ aia labo randū est q̄ p̄ corpe. **I**de. **Eccī. xxx.** **D**i sere anie tye placēs deo.

Ser. ij. p̄ eadē dñica. xij. post Trini.

Rhetorq̄

Rhetorq̄ r̄c. **I**doneos nos fecit mi nistros noui testamēti. ij. **Coz. iij.** Tria s̄ tibi notāda ad q̄ p̄siderā/ da sunt apienda corda.

Primū ministratōis veritas: Nos se. mi.

Scōm veritatē securitas: **I**doneos.

Tertū securitatē sublimitas: **N**ou te.

De p̄mo. j. **P̄e. iij.** Si q̄s ministrat tanq̄

ex virtute quā administrat de? **D**e sc̄do

r̄ tertio. j. **Coz. iij.** Sic nos existimet hō

vt ministros ch̄i r̄ dif. mini. dei.

Salutatio.

Ephetazē.

Primū art. An charitas sit finis ad que referri dñt volūtates n̄e: **N**ō finis et p̄ncipiū sunt distincta: sed chari/ tas est radix oim bonorū affectionū: q̄ non finis **Cōtra. j. Tim. j.** Finis p̄cepti ē cha ritas: **Rūder Bona. in. ij. di. xxxvij.** dicēs **D**ḡ recte dr̄ finē ois bone volūtātē esse charitatē secur̄ in hoc doct̄riā apl̄: r̄ be art **Aug. in ench.** Notandū tñ q̄ finis d̄z triplr̄. v̄icz finis in q̄ q̄scit̄: r̄ finis q̄ q̄scit̄ tur. **E**t h̄ duplr̄ vel simplr̄: vel vt nūc. **E**t quibet istoz modoz charitas est bone vo lūtatis finis. **N**ā charitas increata est s̄i/ nis in q̄ desit̄. **C**haritas creata p̄sumata est finis q̄ simplr̄ q̄scit̄ in deo. **C**haritas

Dñica. XII. post Trini.

ho inchoata vtpote charitas vte est q̄ de
scit in deo vt nūc. Sicut em̄ locatū nō ge/
scit in loco nisi mediāte pōdere: sic anī in
deō q̄ est ei? loc? nō hz q̄tari nisi mediāte
dilectōe q̄ respicit bonū sub rōe boni. Bō
nū aut̄ sub rōne boni siml tenet rōez finis
et amabilis. Propt̄ea int̄ctio finis potissi
me attribuit̄ charitati. Ad argumētū aut̄
dicēd: q̄ sicut mod? spēs: et ordo: sup̄ idē
fundant: et tñ mod? d̄t p̄pationē ad effici/
ens: et spēs ad exēplar: ordo ad finē. Sic
charitas respectū boni op̄is pōt h̄re et rōnē
nē efficiētis et finis fm̄ diuersas p̄p̄tes
Charitas em̄ p̄tinuat volūtātē n̄ram ipsi
deō vt p̄ncipio mouēt: et p̄format vt regu/
le dirigit: et p̄iūgit vt finī q̄rātī. Et iō sic
ip̄e de? hz rōez efficiētis inq̄ntū mouet: et
causē formālis exēplar: inq̄ntū dirigit: et
finalis inq̄ntū q̄tat. Sic et ip̄a charitas
respectū boni op̄is: Hoc Bona. P̄o sū
damētō. Magna res est amor. Uirgī. in
bucol. Sicut vincit amor. Et ap̄d phos a/
mor ponit̄ p̄ma inter passiōes aīe et p̄nci/
palior. Uñ et ap̄d theologos charitas per
quā amam? deū et p̄ximū: est p̄ncipalissi/
ma p̄tutū. Querit̄ q̄ An ip̄a charitas rē.
Dic̄. in. vt s. Et q̄ p̄clude q̄ncariāz q̄de
siderāda nobis est charitas. Jo. j. Cor.
xvj. Dia opa vīa in charitate fiāt. et Cor.
iij. Sup̄ oīa charitatē habere. Et. j. Cor.
xij. Si charitatē nō habuero nihil suz. i.
q̄ ad eē sp̄iale et meritorii. Attēdite o mi
seri p̄ctōres q̄ charitatē nō habet: o forni
catores rē. Nihil potest̄ de britudie me/
reri p̄pter charitatē defectū. Solis ei dill
gentibz deū reprimisit coronā vite. vt h̄z
Jaco. j. Forte dicēt: Filij dei sum? ip̄e ei
fecit nos. Audite: Interdū aliq̄s p̄les hz
filios: alios naturales: alios legitimos: oī
bus tñ p̄uidet: sed p̄mpli? legitimis: fm̄
em̄ iura cōia n̄fali filio debet̄ portio aliq̄
pecunie. Filio hō legitimo p̄na heredi/
tas. Silt̄ oēs tā iusti q̄ p̄ctōres sunt aliq̄
mō filij dei: sed inter eos q̄dam deuitantes
a lege mādatorū fiūt spurij. i. p̄dunt dei q̄/
tiam: et soli terre adherēt q̄ nō est ch̄i por
tio legitima: Et hī sunt filij mūdi: nec hīs
debet̄ celestis hereditas. Alij hō sunt legi
tīmī q̄ hereditatē paternā expectāt. **S**
gura Gene. xxv. Abraā dedit munerā filij

lijz p̄cubinaz: sed Isaac dedit hereditatē
paternā et cūcta q̄ possederat. Expone no
tēdo q̄ soli illi sunt ap̄d deū legitīmī q̄ de
uine legis mādara implētēs: deū ex toto
corde diligūt. Aug. Sola dilectio discerit
n̄t̄ inter filios dei et filios diaboli.

Sed art. In p̄ced. rē. In hoc dicēd
de sedo qd̄ est p̄ctōris dispositi repa/
tūa curatio. cū d̄r: Et app̄hendēs eū de
turba rē. vsq̄ ibi: et loq̄bat̄ recte. Ubi sūt
tria notāda q̄ p̄currūt in curatōe p̄ctōz.

Primū est p̄ctōris sequestratio.

Scōm ē diuine gr̄e immissio.

Tertiū est mētis eleuatio.

Primū est p̄ctōris seq̄stratio. qz d̄r: Et ap
p̄hendēs eū de turba seorsum. Per hoc
em̄ signat̄ q̄ p̄ctōz segregādus est a tur
bulentis cogitatiōibz si velit a dño curari
Hiero. Seorsum sp̄ a turbulētis cogita
tioniōibz: et actibz inordinat̄: sermonibusq̄
imp̄ctis educit̄ q̄ sanari meret̄.

Se/
cundū est diuine gr̄e immissio: qz misit digi
tos suos in auriclas eius: et exp̄uēs tergit
linguā ei. Theoph. Ut oñderet q̄ oīa
mēbra sacri corp̄is eius diuina existūt et
sancta: sicut et sp̄itū qd̄ vincit̄ lingue dis
soluit̄: Et em̄ oē sp̄itū sup̄fluitas est: sed i
dño oīa diuina fuerūt. Per hoc aut̄ signat̄:
q̄ ad curatiōez p̄ctōris imittenda ē a dei
gr̄a p̄sideratio p̄ctōz: q̄si p̄ctōz oīa pecca
ta sua in corde suo digito dei scripta vide/
at. Ad quā sequit̄ p̄fessio q̄ p̄ tactū lingue
signat̄.

Tertiū est mētis eleuatio: qz su
spiciēs cēlus in celū: in genuit̄ et ait. Ephe
ta rē. Et statim apte sunt rē. Beda. Su
spexit in celū vt inde mutis loq̄lam: inde
auditū surdis: inde cūct̄ infirmātibz me/
delā doceret esse q̄rendā. Per hoc aut̄ sig
gnat̄: q̄ p̄ctōz p̄uersus oculos cordis et desi
deriū suū sursum d̄z erigere gemēdo. Tuz
p̄ p̄ctis p̄missis. Tū in sup̄plicatiōe venie
Tū. p̄ incolatu p̄ctis miserie: et q̄i sibimet
dicere: Ep̄heta: vicz conā do p̄ viribz ad
apiendū cordis desideriū circa diuina: et sic
audire verba dei: et loq̄ laudes ei. Hiero
ny. Suspicēs in celū in genuit̄. i. gemere
nos docuit: et in celū thesauros n̄ri cordis
erigere: qz p̄ gemitū p̄p̄ctiōis int̄ime fri/
uola leticia carnis purgat̄. **E**xemplum
talis gemit̄ habem? i b̄ro Job. vij. Par

te mihi dñe nihil em sunt dies mei zc. Et
Tertius arti. Aud zc. Nec dubiū qñ
 chis fecerit oia q̄ sunt curatōi nostre
 necessaria. Horate q̄ lex dicit: Cūctus mor-
 tis medico q̄ diligēs fuit: imputari nō dz.
 ff. de officio p̄sidi. l. illicitas. §. Sicuti.
 Et sufficit diligētia adhibere quā potest.
 xvij. di. ca. vi. Audite. Si medic⁹ exptus
 diceret infirmo/ Tu sic facies z sanitates
 recuperabis: et infirm⁹ negligeret: z infirm⁹
 morat: nō est imputandū medico sz egro-
 to. Expone notādo: qñ chis nobis ordi-
 nauit medicinā salutarē sacroz/ si eā reci-
 pere voluerim⁹. Ne ḡ nobis si negligi-
 mus. Heb. ij. Quō nos effugiem⁹: si tātā
 neglexerimus salutē

Sermo. iij. p. eadē do. xij. post Trini.

Epheta qd̄ ē
 zc. Littera occidit: spūs at̄ vi-
 uificat q̄ si ministratio zc. vsq̄
 in finē. ij. Cor. ij. Triplex est differētia ve-
 teris legis z noue. Cui⁹ differētie triplic⁹
 p̄sideratio inducere debz ad apienda
 da. Prima est differētia opatōis: qz ve-
 tus occidit z noua viuificat. Qñ dicit: L̄ra
 occidit: spūs zc. L̄ra inḡ sine spūali intel-
 lectu. Scda est differētia in scripturis: qz
 lex vetus in tabulis lapideis sc̄pta fuit:
 lex aut̄ noua in cordibz imp̄mit. Qñ dicit
 Litteris deformatā in lapidibz zc. Ter-
 tia est cōclusionis: qz lex noua p̄ducit ad
 gl̄iam p̄petuā q̄ nō euacuatur: nō aut̄ lex ve-
 tus.
 Epheta zc.

Prim⁹ arti. An oē opus qd̄ sit bona
 intentōe sit bonū: Q. sic. p̄z Amb.
 dicente: Affect⁹ opi tuo nomē imponit.
 Cōtra. Bona intentō nō absoluit a dei p̄-
 cepto: ḡ nō facit qñ agere p̄tra dei p̄ceptū
 sit p̄ctm. R̄s̄det Bona. in. ij. di. xl. In-
 tētio dupl̄ dz: Uno mō finis volitō: Alio
 mō nō solū volitō finis: sed etiā ordinatō
 ei⁹ qd̄ est ad finē. Pōt ḡ dici intētio bona
 dupl̄. Uno mō qz id qd̄ intēdit finalr̄ est
 bonū: z sic bonitas intētionis non sufficit
 ad bonitatē opis: qz p̄m aplm̄ nō sunt fa-
 ciēda mala vt inde veniāt bona Alio mō

dz intētio bona in q̄ est bon⁹ p̄fecta ordi-
 natio opis ad finē intētiū: z sic bonitas in-
 tētionis nō solū respicit bonitatē finis sz
 etiā rectū ordinē ei⁹ qd̄ est ad finē. Nec ei
 dño necessario requirunt ad hoc q̄ oclis. i. in-
 tētio sit simplex. Ad argumētū dicēdū
 q̄ Amb. vocat ibi affectū intētionē bonā:
 nā: nō tñ bonitate finis: sed etiā bonitate
 ordinis. Hoc Bona. P̄o fund. Nō suffi-
 cit q̄ finis intētus sit bon⁹ nisi qz res ipsa
 sit honesta. ideo Iuuenal⁹ dicit: Imponit
 finē sapiēs: z rebus honestis. Iuxta etiā
 qd̄ dicit Aristo. ij. ethic. Principalissima
 circūstātiay sunt ea in quibz est opatio:
 cui⁹ ḡa. Ex q̄bus p̄z q̄ nō sufficeret circū-
 stāntia finis q̄ dz: cuius ḡa: nisi p̄sup-
 ponat circūstātia obiecti debiti q̄ intelli-
 gitur p̄ ea in quibz est opatio. Cū ḡ dicitur
 An oē op̄s zc. Dic rñ. vt s̄. Ex q̄clud
 q̄ malū nullo mō pōt bñ fieri: nec esse pōt
 excusatio in p̄ctis ex intētionē finis: qz iux-
 ta Aplm̄ vbi sup̄ allegatū est nō sunt fa-
 ciēda mala vt inde veniāt bona. Audite q̄
 furta facitis z rapinas z fraudes vt inde
 elemosinas faciatis vel pegrinatōes: aut
 p̄struatis ecclesias: aut paramēta dētis.
 Et vos muliercle q̄ fornicamini vt habē-
 atis vnde viuere: z mēdacia dicitis vt ex-
 cusatiōes habeat. Audite generalr̄ oēs
 peccatores: lubrici: auari zc. quoniā nulla
 erit vobis excusatio in peccatis. Ibo p̄s
 Nō declines cor meū in verba malicie ad
 excusandas excusationes in p̄ctis. Tales
 p̄fecto q̄ sic querūt excusari: merent̄ a dei
 gratia excludi. Figura Benef. ij. de pa-
 rentibus p̄mis qui idcirco exclusi sunt a
 paradiso z dei maledictionē receperunt:
 quia excusationes p̄tenderunt. Expone
 notando illud Prouerb. xxvij. Qui abs-
 condit scelera sua non diriget

Secund⁹ articulus. In p̄cedenti zc.
 Hunc de tertio qd̄ est curationis glo-
 rificatiua magnificatō. qz p̄cepit ill⁹ ne cui
 dicerent. Quāto autē zc. vsq̄ i finē. Non
 fuit illud p̄ceptū observatōis: sed instru-
 ctionis ad humiliandū se in factis exem-
 plo ipsius. Theophil⁹. Docemur ex hoc
 cum alicui beneficia elargimur: minime
 applausus z laudes petere. Cum ḡo accl-
 pinus beneficia: benefactores p̄dicare et

Dñica. XIII. post Trinitatis

laudare quis nolint. Aug^o. de 2 cor. enā. Saebat ille sic q̄ notas habebat et p̄sep̄tes et futuras hominū voluntates tanto magis predicaturos q̄nto magis ne p̄dicaret eis p̄cipiebat: vt qd̄ q̄ p̄cipiebat: s; pigris volebat oñdere q̄nto gaudios^o q̄ntoq; feruenti^o eū p̄dicare debebat q̄b; iuber vt p̄dicent: qñ illi q̄ p̄hibebāt tacere n̄ poterāt. Tria ḡ docemur ex premissis.

Primum: dei gloriā querere.

Secundum: diuinū op^o extollere.

Primum rē. Nā p̄cepit dñs ne cui dicerent. **Chrysos.** Gloria q̄ppe cupere in gloriatio est: p̄ autē gloria ē hāc despiciere: et nullaz ei^o facere curā: s; ad id qd̄ deo placet oia dicere et facere. **Secundum** dei gloriā querere q̄ q̄nto eis p̄cipiebat: tāto ampl^o p̄dicabant. **1. Cor. x.** Oia in gloriā dei facite. **Chrysos.** Jā poterim^o et mercedē recipere ab eo q̄ n̄ra videt diligēter cū eo solo cōtēti fuerim^o inspectore. **Tertium** ē diuinū op^o extollere q̄ admirabatur dicētes Bene oia fecit rē. **Ps.** Quā magnificata sūt opa tua dñe: oia in sapia fecisti. **Dicas** mus et nos qm̄ omnia bñ fecit dñs. Tū in opere creatōis. **Uñ** **Gen. j.** Vidit de^o cūcta q̄ fecerat et erant valde bona. Et p̄cipue circa hoīem: de q̄ **Eccl. vij.** Inuent^o q̄ de^o fecerit hoīem rectū. Et q̄ seq̄t̄ hoīminis p̄fusio: q̄ rectitudinē a cōditore sibi datā nō seruauit quēadmodū alie creature. **Aug^o.** Arbor seruauit qd̄ creata est: hō deleuit qd̄ erectus est. Tū in ope gubernatiōis. **Sap. xiiij.** Tu autē p̄ gubernas oia sapia. **Eccl.** dicas. Ultra mala sūt in vniuerso: ḡ et hoc p̄mittit de^o: ḡ nō fac oia bñ in ope gubernatiōis. **Dicēdū** cum Augustino in encheridid. q̄ de^o oipotens nullo mō p̄mitteret aliqd̄ malū eē in opib; suis nisi eēt vsq; adeo oipotēs et bon^o vt bñ faceret etiā de malo. Tū in ope retributiōis: q̄ nullū malū impunitū et nullū bonū reliq̄t irremuneratū. **Dan. iij.** Iustus es in oib; q̄ fecisti. Et **ps. liij.** Tu reddes vnicuiq; iuxta opera sua. **Hui^o** snie p̄sideratio multū sollicitos nos reddere debet et timoratos q̄ velimus nolimus oportet tādem corā sūmo iudice assistere: vt recipiat vnusq; q̄ prout gessit. **Eccl.** plurim notabile ē iob: et de b̄to hieronymo

Vide in sc̄do aduentual. feria q̄rta post secundam dñicam.

Tertium ar. **Aut. rē.** Videte ergo nestis ingrati erga deus. **Dicit** em̄ lex. **Bñficiū** acceptor naturalis obligat ad arctidota. **1. S. s. s. Cōsult. ff.** d̄ petitiōe hēreditatis. **Bñficia** ḡ sūt deuote recognoſcenda p̄sertim si volum^o alia impetrare. **Nā** vt hētur de rescriptis. **Si** p̄ponente. **Quātūcūq;** modicū sit bñficiū: semp de ipso faciēda est mētio si aliud voluerit q̄s impetrare. **Pone** casum si vis. **Horate** et q̄ vituperandus est ille cui bon^o medic^o reparauit auditū et loquelā. et tñ postea i^o pugnetur eū et diffamaret: cū de iure teneatur gr̄as ei exhibere et obsequia. **Eccl.** pone et applica notādo: q̄ ebri^o venit ad nos vt medicus et de p̄p̄io sanguine p̄fecit medicinā. **Cauete** ḡ ab ingratitudine qm̄ vt dicit **Berū.** Nihil ita deo displicet p̄sertim in filiis gratie quēadmodum ingratitudo.

Dñica. xiiij. Sermo. j.

Quid facien
do vitā eternam possidebo. **Lu. x.** Abrae dicte sūt p̄missiones et temini ei^o. **Gal. iij.** Nō pot vitā etna possideri nisi i^otrute istaz p̄missionū q̄ sūt p̄missiones sp̄lit^o britudis. **1. Thimēa** gr̄e: et gl̄e. **Hec** ei hñtur ex p̄missionē facta abrae. **Gen. xxij.** In semine tuo bñdicent oēs gētes terre.

Salutatio. **Quid** faciendo rē. **Prim^o** ar. An possit hō bonū facien^o do mereri apud deū vitā eternam.

Vide in dñica q̄nq; gesime p̄mone p̄mo. **Secund^o** ar. In euangelio hodierno nos informat dñs de oib; q̄ necessarīa sūt ad vitā eternā possidendā. **Ubi** sē notāde tres p̄cipue instructiōes.

Prima est: instructio attractiua.

Secda est directiua.

Tertia est declaratiua.

In hoc p̄mo. dicēdū de p̄ma. **Circa** quod notādū q̄ in euāgelio ad alliciēdos discipulos aios et oim̄ gñaliter: dñs dicebat. **Bti** q̄ vidēt q̄ vos vidēt. **i.** q̄ vidēt i me impletū qd̄ antiq̄s p̄rib; fuerat p̄missū. **Dico** em̄ vob; q̄ mlti p̄bere et reges siue iusti (q̄s em̄ reges lucas dicit / matthēus iij)